

adviesrapport

Quickscan natuurtoets – Parapluplan evenemententerreinen Lelystad

Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming en de provinciale regels ten aanzien van het NNN

Opdrachtgever

Gemeente Lelystad

Status

Definitief

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64

E info@ecogroen.nl

I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets – Parapluplan evenemententerreinen Lelystad

Subtitel

Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming en de provinciale regels ten aanzien van het NNN

Projectcode	Datum	Status
21-391	5 oktober 2021	Definitief

Auteur(s)

L. (Lisette) Klein & S. (Sebastiaan) Kraaijeveld

Modellering & GIS

L. (Lisette) Klein

Tweede lezer

D. (David) Sietses

Opdrachtgever

Gemeente Lelystad

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Klein, L. & S. Kraaijeveld (2021). Quickscan natuurtoets – Parapluplan evenemententerreinen Lelystad. Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming en de provinciale regels ten aanzien van het NNN. Rapport 21-391. Ecogroen bv

Inhoud

Samenvatting	5
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding en doelstelling	8
1.2 Evenementenprofielen en voorgenomen activiteiten	8
1.2.1 De Meent	9
1.2.2 Agorahof	9
1.2.3 Stadhuisplein	10
1.2.4 Bataviahaven	10
2. Wettelijk kader en werkwijze	12
2.1 Wettelijk kader	12
2.1.1 Wet natuurbescherming	12
2.1.2 Toetsingskader bestemmingsplannen	13
2.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	13
2.2 Werkwijze	14
3. Soortbescherming	15
3.1 Flora	15
3.2 Zoogdieren	15
3.2.1 Vleermuizen	15
3.2.2 Grondgebonden zoogdieren	17
3.3 Vogels	19
3.3.1 Soorten met jaarrond beschermde nesten	20
3.3.2 Overige broedvogels	21
3.3.3 Nadere analyse effecten jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels	21
3.3.4 Advies vogels (jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels)	22
3.4 Vissen	23
3.5 Overige soorten	23
4. Natura 2000	24
4.1 Selectie van Natura 2000-gebieden	24
4.2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer	25
4.3 Voorselectie van effecten	25
4.3.1 Oppervlakteverlies	25
4.3.2 Verstoring	26
4.3.3 Mechanische effecten	26
4.3.4 Samenvatting mogelijke effecten	26
4.4 Selectie kwalificerende natuurwaarden	26
4.4.1 Effectgebied	26
4.4.2 Broedvogels	28
4.4.3 Niet-broedvogels	28
4.4.4 Instandhoudingsdoelen geselecteerde kwalificerende soorten	29
4.5 Effectbeoordeling oppervlakteverlies	29
4.5.1 Broedvogels en niet-broedvogels	29

4.6	Effectbeoordeling verstoring	30
4.6.1	Broedvogels	30
4.6.2	Niet-broedvogels	31
4.7	Conclusie	32
4.7.1	Advies en vervolgstappen	32
5.	Natuurnetwerk Nederland	33
	Geraadpleegde bronnen	34

Bijlagen

Bijlage 1 - Ligging evenementenlocaties en sfeerimpressies

Bijlage 2 - Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Bijlage 3 - Ruimtelijke eenheden Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Lelystad wil op verschillende locaties meerdere niet-incidentele evenementen door het jaar houden. Hiervoor zijn voor vier locaties evenementenprofielen opgesteld. Drie locaties liggen in het centrum van Lelystad, te weten De Meent, Agorahof en Stadhuisplein. Daarnaast vormt de Bata-viahaven een evenementenlocatie. De evenementenprofielen worden geïntegreerd in een nieuw Paraplu-bestemmingplan. Omdat de uitvoering van het nieuwe bestemmingsplan negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, is dit initiatief getoetst aan het natuurbeschermingsrecht.

In voorliggende natuurtoets zijn de effecten van de evenementenprofielen en de beoogde evenementen beoordeeld op de onderdelen soortbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000 en NNN). Het onderzoek wordt door de gemeente gebruikt ter onderbouwing van het vast te stellen nieuwe bestemmingsplan “Parapluplan algemene gels evenemententerreinen Lelystad”.

Soortbescherming

- In en nabij de vier verschillende evenementenlocaties is er potentie voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten. Verstoring ten aanzien van licht is niet op voorhand uit te sluiten. Wel kunnen deze middels aanpassingen gemitigeerd worden. Geluidsverstoring is niet te verwachten doordat de frequenties waarvoor vleermuizen gevoelig zijn niet overlappen met de frequenties die geproduceerd worden door geluidsinstallaties op evenementen.
- Binnen de evenementenlocaties kunnen zowel vliegroutes als foerageergebieden van vleermuis voorkomen. Door de tijdelijke aard van de evenementen zullen foerageergebieden en vliegroutes niet permanent verloren gaan. Er zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden en vliegroutes aanwezig.
- In en nabij de verschillende evenementenlocaties zijn waarnemingen bekend van huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw, buizerd en torenvalk. Nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Aanwezigheid van jaarrond beschermde nestplaatsen is niet uit te sluiten. Wij adviseren verstoringsbeperkende maatregelen te nemen.
- Door de aanwezigheid van groenstructuren, bomen en oeverbegroeiing in en rondom de evenementenlocaties is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten van tuinen, struweel en park zoals merel, winterkoning, koolmees, vink of houtduif evenals van waterkanten zoals meerkoet en wilde eend. Wij adviseren verstoringsbeperkende maatregelen te nemen.

Advies en vervolgstappen (Soortbescherming)

- Om verstoring van vleermuizen in hun verblijfplaatsen te voorkomen, dienen de eventueel aanwezige verblijfplaatsen niet direct verlicht te worden. Om dit te bereiken dient de verlichting enkel op het evenemententerrein gericht te worden en niet op omliggende bebouwing. Verblijfplaatsen kunnen ook afgeschermd worden. Dit geldt voor alle evenementenlocaties.
- Hoewel effecten door verstoring op jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels uitgesloten zijn, adviseren wij om in het kader van de zorgplicht uitstralende effecten op de omgeving van de evenemententerreinen tot een minimum te beperken. Hiervoor kan voor alle evenementenlocaties periodiek een controle uitgevoerd worden naar aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de invloedszone van de evenementenlocaties. Met deze controle wordt ook in beeld gebracht waar potentieel geschikte locaties aanwezig (kunnen) zijn voor broedvogels en/of jaarrond geschikte nesten. Hierbij kan gedacht worden aan bomen en/of oevervegetaties. Geadviseerd wordt om aangetroffen potentiële geschikte locaties tijdens evenementen te ontzien of af te schermen. Hiertoe kunnen hekken geplaatst worden die voorzien zijn van verduisterend zeil. Ook adviseren wij verlichting enkel op het evenemententerrein te richten.
- Het plan is uitvoerbaar indien aan bovenstaande vervolgstappen wordt voldaan.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

- Evenementenlocatie Bataviahaven ligt deels binnen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (Vogelrichtlijngebied). Negatieve gevolgen door hydrologische effecten, versnippering, verontreiniging en mechanische effecten zijn ten gevolge van de evenementen op Bataviahaven niet aan de orde. Door de ligging van de evenementenlocatie zijn effecten door oppervlakteverlies en verstoring niet uit te sluiten. Deze zijn daarom nader beoordeeld.
- Evenementenlocatie De Meent, Agorahof en Stadhuisplein liggen op 2,5 kilometer afstand van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Door de grote afstand en tussenliggende bebouwing zijn negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer uitgesloten.
- Overige Natura 2000-gebieden liggen op 1,5 kilometer afstand en verder van alle evenementenlocaties. Negatieve gevolgen zijn op deze gebieden uitgesloten.
- In navolging van advies van de Provincie Flevoland worden, met het oog op de grote afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (>22 kilometer), significante gevolgen door stikstof niet aannemelijk geacht. Stikstofdepositie is buiten beschouwing gelaten.
- (Significant) negatieve gevolgen door tijdelijk oppervlakteverlies en tijdelijke verstoring voor de instandhoudingsdoelen van (niet)-broedvogelsoorten van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer zijn uitgesloten.
- Wnb onderdeel gebiedsbescherming staat vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

Gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland)

- De evenementenlocaties liggen op minimaal 1,2 kilometer afstand van het NNN. Door de aard van het voornemen, de grote afstand en tussenliggende bebouwing en infrastructuur is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten.

Advies en vervolgstappen (Gebiedsbescherming)

- Hoewel significant negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer zijn uitgesloten, raden wij vanuit zorgvuldigheid aan om rekening te houden met eventuele verdere

verstoring van niet-broedvogels in Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Wij adviseren om gedurende evenementen in de maanden september – april eventuele lichtbronnen en geluidsbronnen van het Oostvaardersdiep af te richten of af te schermen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Lelystad wil op verschillende locaties in het stadscentrum en de Bataviahaven meerdere evenementen door het jaar houden. Hiervoor zijn evenementenprofielen opgesteld. Deze profielen worden geïntegreerd in een nieuw Paraplu-bestemmingsplan.

De gemeenteraad kan het Parapluplan enkel vaststellen wanneer geen strijdigheid met (natuur)wetgeving optreedt óf wanneer uitzicht is op een ontheffing danwel vergunning. Omdat de uitvoering van het nieuwe bestemmingsplan negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, is dit plan getoetst aan het natuurbeschermingsrecht.

In voorliggende natuurtoets zijn de effecten van de evenementenprofielen en de beoogde evenementen beoordeeld op de onderdelen soortbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000 en NNN). Er worden geen houtopstanden geveld. Daarom wordt er niet getoetst aan de bescherming van houtopstanden (Wet natuurbescherming). Het uitgevoerde onderzoek en de resultaten zijn in voorliggende rapportage beschreven. Het onderzoek wordt door de gemeente gebruikt ter onderbouwing van het vast te stellen nieuwe bestemmingsplan “Parapluplan algemene gels evenemententerreinen Lelystad”.

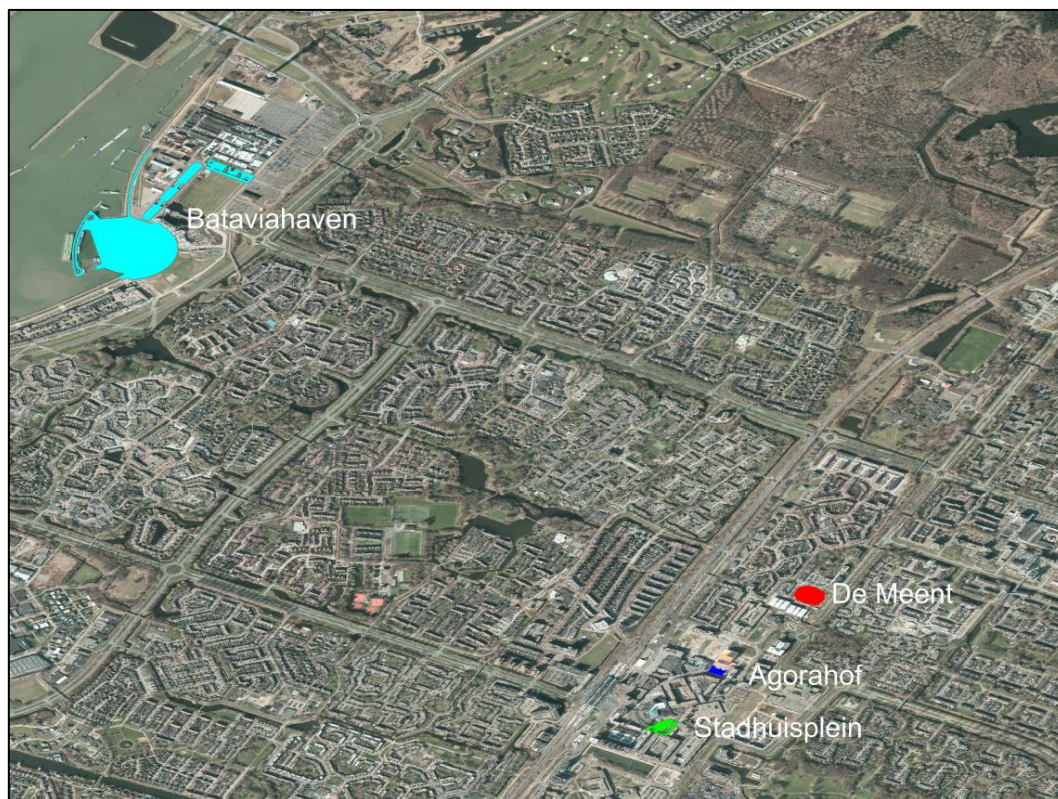
1.2 Evenementenprofielen en voorgenomen activiteiten

In Lelystad kunnen op veel locaties evenementen worden georganiseerd. Voor het houden van niet-incidentele evenementen heeft de gemeente vier locaties aangewezen. Het gaat om de volgende gebieden (zie figuur 1.1 op de volgende pagina en bijlage 1 voor een overzichtskaart. Kaartmateriaal van de deelgebieden is alleen in bijlage 1 opgenomen):

- De Meent;
- Agorahof;
- Stadhuisplein;
- Bataviahaven.

Het Parapluplan maakt het houden van niet-incidentele kleinschalige, (middel)grote en ruimtelijk relevante evenementen mogelijk op de vier bovengenoemde locaties. Afhankelijk van het oppervlak en de ligging van de vier evenementenlocaties verschilt de invulling van het type evenementen per locatie. In algemene regel wordt op elk van de evenementenlocaties maximaal 10 maal per jaar een kleinschalig of (middel)groot evenement georganiseerd (Gemeente Lelystad, 2021), maar in enkele gevallen wordt hier van afgeweken. Hieronder wordt beknopt de beoogde invulling per

evenementenlocatie uiteengezet. Deze zijn gebaseerd op de algemene regels van het Parapluplan evenemententerreinen in Lelystad (Gemeente Lelystad, versie 05-06-2021). In bijlage 1 is de exacte ligging en een sfeerimpressie per locatie bijgevoegd.

Figuur 1.1 Ligging van de vier evenementenlocaties in Lelystad. Bron: Gemeente Lelystad, aangeleverd op 29 september 2021.

1.2.1 **De Meent**

De Meent bestaat uit een verhard open terrein dat, wanneer er geen evenement georganiseerd wordt, gebruikt wordt als parkeerterrein. Het terrein grenst aan drie kanten aan bebouwing (grotendeels bedrijven, maar ook woningen) en een doorgaande weg.

Op de locatie worden middelgrote evenementen beoogd, zoals een outdoor evenement of een muziek-/theaterfestival. Het maximum aantal bezoekers wordt bepaald aan de hand van een maximale publiekscapaciteit van 2,5 personen per m² van het netto ruimtebeslag. Voor deze locatie geldt een maximum van 16.000 bezoekers. Per jaar worden maximaal 10 evenementen georganiseerd, verdeeld over maximaal 46 dagen per jaar (inclusief op- en afbouwdagen).

Per evenement wordt op basis van de locatie, dag en aard van het evenement de begintijd bepaald. De eindtijd van alle evenementen is vastgesteld op 01:00 uur. Voor de tijden van op- en afbouwdagen zijn geen voorschriften gesteld.

De maximale geluidsnorm bij muziekevenementen mag op omliggende woningen niet meer bedragen dan $L_{eq} = 75 \text{ dB(A)}$ en 90 dB(C) , gemiddeld over 3 minuten.

1.2.2 **Agorahof**

De Agorahof wordt heringericht als onderdeel van de herontwikkeling van het Theaterkwartier. De hieropvolgende beschrijving van het plein is gebaseerd op het huidige ontwerp, zoals benoemd in

de Algemene Regels voor het Parapluplan¹. Het Agorahof bestaat uit een verhard plein waar op zaterdag de lokale markt wordt gehouden. Er zijn diverse groenbakken en twee bomen op het plein aanwezig, overige groenstructuren (zoals bomen) kaderen het evenemententerrein af. Rondom het plein liggen verschillende horecavoorzieningen zoals eetvoorzieningen en een hotel. Verder wordt er momenteel een nieuwe bioscoop gerealiseerd.

Op de locatie zijn kleinschalige podium-, sport- en andere type evenementen mogelijk. Het maximum aantal bezoekers wordt bepaald aan de hand van een maximale publiekscapaciteit van 2,5 personen per m² van het netto ruimtebeslag. Het netto ruimtebeslag wordt per evenement bepaald op basis van de benodigde inrichting. Er worden per jaar maximaal 10 evenementen gehouden.

Per evenement wordt op basis van de locatie, dag en aard van het evenement de begintijd bepaald. De eindtijd van alle evenementen is vastgesteld op 01:00 uur. Voor de tijden van op- en afbouwda- gen zijn geen voorschriften gesteld.

De maximale geluidsnorm afkomstig van een muziekevenement mag op omliggende woningen maximaal Leq = 80 dB(A) en 95 dB(C) bedragen, gemiddeld over 3 minuten.

1.2.3 Stadhuisplein

Het Stadhuisplein bestaat uit een verhard plein met enkele groenbakken en bomen. Het plein wordt omringd door verschillende horeca- en winkelveorzieningen en het stadhuis.

Op de locatie worden kleinschalige markten, kleinschalige intieme kunst- en muziekoptredens en foodevents beoogd. Er wordt voor de locatie een maximum van 1.500 bezoekers aangehouden. Er is in de gespecificeerde regels voor de evenementenlocatie geen maximum aantal evenementen op- genomen.

Per evenement wordt op basis van de locatie, dag en aard van het evenement de begintijd bepaald. De eindtijd van alle evenementen is vastgesteld op 01:00 uur. Voor de tijden van op- en afbouwda- gen zijn geen voorschriften gesteld.

De maximale geluidsnorm op omliggende woningen bedraagt Leq = 80 dB(A) en 95 dB(C), gemid- deld over 3 minuten.

1.2.4 Bataviahaven

Locatie Bataviahaven bestaat uit drie deellocaties² (zie bijlage 1 – deelgebied Bataviahaven) die ge- samenlijk en/of individueel gebruikt kunnen worden voor een evenement:

- 1) Havenkom Bataviahaven en Oostvaardersdijk (rood/bruine arcering);
- 2) Lelylaan (gele arcering);
- 3) Bataviaplein (blauwe arcering).

De voor alle deelgebieden geldende regels worden allereerst benoemd, daarna wordt een nadere beschrijving en specifieke regels voor de deelgebieden gegeven.

¹ Gedurende het veldbezoek is gekeken naar de huidige inrichting en omliggende bebouwing. Bij de analyse is rekening ge- houden met de toekomstige inrichting op basis van de plankaart in Lelystad (2021).

² Voor de leesbaarheid van het verdere rapport is aan elk deelgebied een naam toegevoegd.

Algemeen

Vanwege de ligging buiten het centrum en aan de kust worden watersportevenementen en middelgrote evenementen met een grotere ruimtewens beoogd. Hierbij kan gedacht worden aan een outdoor event, sloependagen, themamarkten, de Oldtimerdag of een muziek- of theaterfestival.

Het maximum aantal bezoekers staat niet vast en is gebaseerd op de norm van 2,5 personen per m², calamiteitenroutes, het verkeerscirculatieplan en het aantal parkeerplaatsen. De maximale geluidsnorm bij muziekevenementen mag op omliggende woningen niet meer bedragen dan Leq = 75 dB(A) en 90 dB(C), gemiddeld over 3 minuten.

Per evenement wordt op basis van de locatie, dag en aard van het evenement de begintijd bepaald. De eindtijd van alle evenementen is vastgesteld op 01:00 uur. Voor de tijden van op- en afbouwda- gen zijn geen voorschriften gesteld.

Deelgebied Havenkom Bataviahaven en Oostvaardersdijk

De deellocatie bestaat uit verharding op de kades in de havenkom en op de Oostvaardersdijk. Verder maakt het water van de havenkom deel uit van de evenementenlocatie. Aan de zuid- en oostzijde bestaat het deelgebied uit (toekomstige) bebouwing. Aan de westzijde ligt open water van het Oostvaardersdiep.

Voor de deellocatie is geen maximum aantal (geluidsdragende) evenementen vastgesteld. Mogelijk wordt het aantal evenementen in de toekomst beperkt tot maximaal 10 geluidsdragende evenementen per jaar.

Deelgebied Lelylaan

De deellocatie bestaat voornamelijk uit verharding (klinkers en houten vlonders) welke grotendeels het dak vormt van een parkeergarage. Aan zowel de noord- als zuidzijde ligt een perceel met bomen. Aan de noordkant bestaat dit perceel uit gazongras, aan de zuidkant uit beklinking. Deze percelen vormen onderdeel van de evenementenlocatie. Aan de noord, west- en zuidkant ligt bebouwing. De oostkant is grotendeels begrensd met een bosschage, waarachter een verruigd grasland ligt. Daarnaast ligt eveneens aan de oostkant bebouwing in vorm van horeca en woningen.

Op de locatie worden jaarlijks maximaal 10 geluidsdragende evenementen georganiseerd. Er geldt een tussenliggende rustperiode van 14 dagen.

Deelgebied Bataviaplein

De deellocatie bestaat uit verharding (beklinkering). In het plangebied liggen enkele groenstroken met gras en bomen. Deze groenstroken maken geen deel uit van de evenementenlocatie. Aan de noord- en westkant ligt bebouwing. Aan de zuidkant ligt deels bebouwing en een verruigd grasland. Aan de oostkant ligt een parkeerterrein.

Op de locatie worden jaarlijks maximaal 10 geluidsdragende evenementen georganiseerd. Er geldt een tussenliggende rustperiode van 14 dagen.

2. Wettelijk kader en werkwijze

2.1 Wettelijk kader

2.1.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet natuurbescherming regelt onder andere de bescherming van Natura 2000-gebieden en soorten (Overheid, 2021A). De volledige en actuele wettekst van de Wet natuurbescherming is te raadplegen op <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. In onderstaand kader 2.1 is een samenvatting van de relevante wetteksten gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen en projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen significant negatieve gevolgen optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project niet nodig. Zijn significant negatieve gevolgen niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.

– Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt. Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wet- telijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

2.1.2 **Toetsingskader bestemmingsplannen**

Ten behoeve van vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan dient (conform jurisprudentie³) ten aanzien van Natura 2000 de Wet natuurbeschermingstoets uitgevoerd te worden. Deze is vastgelegd in artikel 2.7 lid 1 Wnb & artikel 2.8 lid 1 Wet natuurbescherming. Dit houdt kortweg in dat voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan moet worden nagegaan of (uitvoering van) het plan kan leiden tot mogelijk significant negatieve gevolgen op een Natura 2000-gebied. Volgens vaste jurisprudentie bestaat deze toets uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke, planologisch legale situatie en de toekomstige maximale plansituatie.

Ten aanzien van soortbescherming (Hoofdstuk 3, Wnb) is in de Wet natuurbescherming geen toetsingskader opgenomen ten aanzien van plannen. Voor soortbescherming wordt in het kader van plannen de uitvoerbaarheidstoets uitgevoerd, die volgt uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Met deze toets wordt de vraag of de beschermingsregimes uit de Wnb de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat beantwoord. Vrij vertaald wordt bepaald of er een ontheffing nodig is en zo ja, of er uitzicht is op het verkrijgen van een Wnb-ontheffing voor het project dat voortvloeit uit het bestemmingsplan.

2.1.3 **Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)**

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Overheid, 2021B) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld of een omgevingsvergunning wordt verleend waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee-tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen en verankerd in de bestemmingsplannen. Indien geen sprake is van een nieuw vast te stellen bestemmingsplan, dan wel dat een omgevingsvergunning voor afwijken bestemmingsplan niet vereist is, is toetsing aan het NNN niet aan de orde.

³ ECLI:NL:RVS:2020:2318

2.2 Werkwijze

Gestart is met een literatuuronderzoek om te bepalen of beschermde soorten bekend zijn in en rondom de evenementenlocaties en hoe deze liggen ten opzichte van beschermde gebieden. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en provinciale kaartviewers (zie voor een volledig overzicht de geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 6). Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen zijn gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te vormen. De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormde de basis voor het veldbezoek dat op 11 augustus onder gunstige omstandigheden (helder, droog, weinig wind, 21° C) is uitgevoerd. Het veldbezoek is uitgevoerd door twee ecologen van Ecogroen. Alle evenementenlocaties en de directe omgeving (ongeveer 50 meter rond de evenementenlocaties) zijn onderzocht.

Aan de hand van de verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek en het veldbezoek is bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en welke gevolgen dit heeft voor het plan (Hoofdstuk 3). Indien sprake is van (mogelijke) negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen. Voor het onderdeel gebiedsbescherming is een voortoets uitgevoerd. Hierin is beoordeeld of negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en zo ja, of deze significant kunnen zijn (Hoofdstuk 4). Voor de regels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is voor het voornemen bepaald welk provinciaal toetsingskader geldt en of er effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden optreden (Hoofdstuk 5).

3. Soortbescherming

3.1 Flora

Op de verschillende evenementenlocaties zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2021). De evenementenlocaties De Meent, Agorahof, Stadhuisplein bestaan uit verharding (voornamelijk beklinkering) en bomen. De Meent is deels omzoomd met algemene struik- en boomsoorten. Op basis van de terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens worden hier geen beschermde plantensoorten verwacht.

Evenementenlocatie Bataviyahaven bestaat uit drie deelgebieden. Deelgebied Bataviaplein en Lelylaan bestaan uit beklinkering, betonnen platen, parkgazonnetjes (op het Bataviaplein geëxclaveerd uit de locatie) en bomen. Deelgebied Havenkom bestaat uit bestrating (beklinkering en asfalt), kades en bomen. Ook hier worden op basis van de terreinkenmerken en de bekende verspreidingsgegevens geen beschermde plantensoorten verwacht.

Vervolgstappen ten aanzien van beschermde flora is niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven en op welke wijze ze beschermd zijn.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

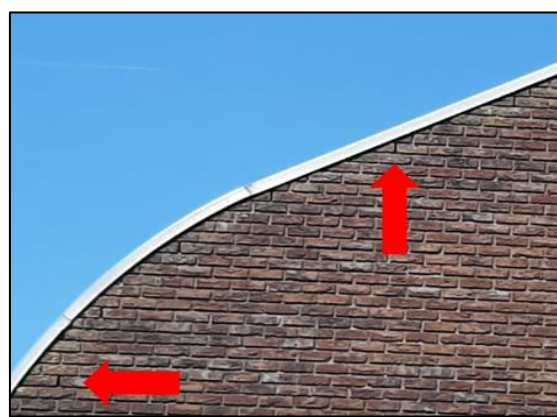
Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen van vleermuizen

Op de evenementenlocaties De Meent, Stadhuisplein, Bataviyahaven en in de nabije omgeving (<100 meter) van alle evenementenlocaties zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (uit 2013) en laatvlieger (uit 2013). De waarnemingen zijn veelal niet gedefinieerd, of als 'foeragerend', 'territoriumgedrag', 'ter plaatse' (NDFF, 2021). Dergelijke soorten hebben verblijfplaatsen in bijvoorbeeld spouwmuren, onder dakpannen en in boomholtes.

Rondom en nabij de evenementenlocaties is bebouwing aanwezig die potentie heeft voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing biedt potentie door de aanwezigheid van open stootvoegen waarmee de spouw bereikt kan worden (zie figuur 3.1 ter impressie). Ook bieden openingen onder dakpannen en dakranden toegang tot ruimtes onder het dak. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen binnen de invloedssfeer van de toekomstige evenementen is daarom vo niet uit te sluiten. De aanwezige bomen bieden geen potentie voor verblijfplaatsen bij gebrek aan invliegholtes.

Figuur 3.1 Open stootvoegen in een gebouw aan de Lelylaan, evenementenlocatie Bataviyahaven. Enkele zijn aangewezen met rode pijlen (D. Pruijs, 11 augustus 2021)

Vleermuizen zijn (zeer) gevoelig voor verstoring door verlichting. Dit geldt met name voor de aanvliegroute richting en van de verblijfplaatsen. Of sprake is van lichtverstoring door een evenement hangt enerzijds af van de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen, anderzijds van het gebruik van lichtbronnen. Afhankelijk van het seizoen zal de overlap tussen activiteiten (na zonsondergang) en het gebruik van verlichting variëren. De evenementenlocaties liggen in of nabij stedelijk gebied. Hierdoor zal al enige mate van verstoring aanwezig zijn door bestaande lichtbronnen. Wel dient aanvullende verstoring door verlichting voorkomen te worden.

Uit literatuur blijkt dat luid ultrasoon geluid (geluid >20 kHz) vleermuizen uit hun verblijf kan jagen (Tauw & Peutz, 2017). Dit geluid komt doorgaans niet voor op evenementen (Tauw & Peutz, 2017), waar sprake is van geluidsklanken die geschikt zijn voor het menselijk gehoor. Bovendien bieden de verblijfplaatsen (zoals spouwmuren) een mate van isolatie waardoor met name hoge geluiden niet binnendringen in het verblijf. Bovendien blijkt uit verschillende studies dat verblijfplaatsen bekend zijn op plekken met veel lawaai, waaronder klokkentorens (Tauw & Peutz, 2017) en nabij jaarlijkse festivals (Shirley *et al*, 2001). Negatieve effecten op verblijfplaatsen door geluidsverstoring is daarom niet te verwachten.

Vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen

Zoals bij de verblijfplaatsen benoemd zijn op de evenementenlocaties De Meent, Stadhuisplein, Bataviyahaven en in de nabije omgeving (<100 meter) van alle evenementenlocaties zijn waarnemingen

bekend van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (uit 2013) en laatvlieger (uit 2013) (NDFF, 2021), waaronder van foeragerende vleermuis (NDFF, 2021). Binnen en nabij alle evenementenlocaties kunnen zowel vliegroutes als foerageergebieden voorkomen. Binnen en aan de rand van De Meent, Agorahof, Stadhuisplein, Bataviahaven zijn verschillende groenstroken en aanliggende wateren aanwezig. Dit vormt potentieel foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger of meervleermuis. Verder kunnen de beplantingsstructuren en gebouwlijnen gebruikt worden als vliegroute.

Tijdens evenementen zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig. Hierdoor zal tijdens de evenementen geen onmisbaar foerageergebied verloren gaan. Door de tijdelijke aard van de evenementen gaan foerageergebieden niet permanent verloren. Bestaande groenstroken, bomenrijen en gebouwstructuren blijven behouden waardoor geen permanent negatief effect optreedt op de aanwezigheid van vliegroutes. Bovendien zijn vleermuizen voor foerageergebieden en vliegroutes in de stad niet van één specifieke locatie afhankelijk en zijn voldoende alternatieven voorhanden. Hierdoor is geen sprake van aantasting van onmisbaar foerageergebied of vliegroutes door toekomstige evenementen.

Advies (vleermuizen)

Om verstoring van verblijfplaatsen te voorkomen dienen eventuele locaties met verblijfplaatsen (gevels) niet direct verlicht te worden. De verblijfplaatsen kunnen ook afgeschermd worden.

3.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Soorten van de Habitatrichtlijn, de verdragen van Bern en Bonn en soorten zonder een provinciale vrijstelling

Op basis van bekende waarnemingen (NDFF, 2021) en de terreinkenmerken is de aanwezigheid van bever, otter en kleine marterachtigen te verwachten. De mogelijke aanwezigheid van deze soorten wordt hieronder nader beoordeeld. Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren beschermd onder artikel 3.5 Wnb (soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn) en artikel 3.10 Wnb (Andere soorten zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.

Bever

Bever komt voor in overgangsgebieden tussen water en land, zoals moerassen en oeverzones van beken rivieren en meren. Ze hebben hun verblijfplaats in holen of in burchten. Ze graven hun holen vanaf onder het wateroppervlak de oeverzone in. In het droge deel van de oever wordt de slaappleaats aangelegd. De bever leeft solitair of in een kleine familiegroep (Zoogdierverseniging, 2021).

De Meent, Agorahof, Stadhuisplein

Op >250 meter van het Agorahof is een waarneming bekend (ter plaatse, NDFF, 2021). Verder zijn op diverse meetpunten op >500 meter van De Meent, Agorahof en Stadhuisplein diverse waarnemingen van beversporen bekend (Protocol 17.207 Verspreidingsonderzoek Bever en Otter; NDFF 2021). Waarnemingen van verblijfplaatsen ontbreken binnen een straal van 500 meter. Binnen de genoemde evenementenlocaties zijn geen watermassa's of oevers aanwezig. Op basis van bekende waarnemingen, terreinkenmerken en habitateisen zijn op of nabij deze evenementenlocaties geen verblijfplaatsen of onmisbaar foerageergebied te verwachten. Negatief effect op bever en eventuele vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Bataviahaven

In en nabij (>200 meter) evenementenlocatie Bataviahaven zijn eveneens diverse waarnemingen van beversporen bekend (Protocol 17.207 Verspreidingsonderzoek Bever en Otter; NDFF 2021). Gedocumenteerde waarnemingen van territoriumgedrag zijn op minimaal 800 meter van evenementenlocatie Bataviahaven bekend (NDFF, 2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in of nabij (<100 meter) de evenementenlocatie aangetroffen. De oever aan de noordkant van het evenemententerrein Bataviahaven biedt mogelijk wel marginaal foerageergebied. Er is geen sprake van onmisbaar foerageergebied in en nabij (<100 meter) de evenementenlocatie. Op basis van de bekende waarnemingen, terreinkenmerken en habitateisen is negatief effect op bever niet aan de orde. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Kleine marterachtigen (wezel, bunzing)

Onder kleine marterachtigen vallen onder andere de bunzing en wezel. De bunzing komt met name voor in kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en oppervlaktewater in de buurt. De soort komt ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. De soort foerageert overal in het leefgebied, met name op kleine dierlijke prooien. Verblijfplaatsen van bunzing zijn divers. Ze kunnen komen voor in zelf gegraven of verlaten holen (bijvoorbeeld van konijn), holtes van bomen of bijvoorbeeld onder steenhopen (Zoogdierverseniging, 2021A).

Wezels leven bij voorkeur in open, droog natuur- en cultuurlandschap, en komt in veel verschillende biotopen voor (o.a. bossen, weide- en akkerland). Ze zoeken dekking in o.a. bosschages, houtstapels of heggen. In het leefgebied foerageren ze vooral op woelmuizen, maar ook op allerlei andere dierlijke prooien. Wezels doorkruisen hun leefgebied regelmatig en slapen op verschillende rustplaatsen in dat gebied. Verblijfplaatsen bevinden zich vaak in oude holen van muizen, ratten en konijnen (Zoogdierverseniging, 2021A).

De ruigtevegetatie en aanliggende bosschages nabij de evenemententerrein Bataviaplein vormen mogelijk geschikt leefgebied voor kleine marters zoals wezel of bunzing. Van wezel zijn geen waarnemingen bekend, van bunzing is op > 100 meter van de evenementenlocatie een waarneming bekend (NDFF, 2021). Binnen het evenemententerrein Bataviahaven (en overige evenementenlocaties) worden geen verblijfplaatsen verwacht door de grote mate van verharding en bij gebrek aan rommelhoekjes en ophopingen van strooisel. Door de dempende werking van de tussenliggende bosschages wordt de functionaliteit van eventuele nabije verblijfplaatsen onder de bosschages of in het achterliggende verruigde veld niet aangetast door de evenementen op het nabijgelegen evenemententerrein. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Steenmarter

Steenmarter komt onder meer voor in parkachtige landschappen met kleine landschapselementen zoals bosjes, heggen en stroken met ruige vegetatie. Het is een cultuurvolger die als verblijfplaats vaak gebruik maakt van gebouwen zoals schuren op boerenerven. Binnen het leefgebied heeft de steenmarter vaak meerdere schuilplaatsen zoals ruimtes in of onder bebouwing, boomholtes en takkenhopen. Tijdens het foerageren worden 's nachts afstanden van enkele kilometers afgelegd (Zoogdierverseniging, 2021A).

Van steenmarter zijn op of nabij de evenementenlocaties geen waarnemingen bekend (NDFF, 2021). De soort is niet wijdverspreid in Flevoland, maar wel in de regio Lelystad bekend (Zoogdierverseniging, 2021B). Mogelijk biedt bebouwing in of nabij de evenementenlocaties geschikte verblijfplaatsen voor de soort. De soort is gewend aan enige mate van verstoring, de evenementen op de evenementenlocaties leiden bovendien niet tot een fysieke aantasting van verblijfplaatsen. De

functionaliteit van eventuele nabije verblijfplaatsen wordt daarom niet aangetast door de evenementen op het nabijgelegen evenemententerrein. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Otter

De otter leeft in oeverzones van zoete wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Rustplaatsen bevinden zich in dichte (oever)vegetaties, zoals riet, of struwelen. De locatie van de rustplaats kan per dag verschillen. Belangrijk is dat er voldoende dekking en rust is (Zoogdiervereniging, 2021A).

De Meent, Agorahof, Stadhuisplein

Op de evenementenlocaties De Meent, Agorahof en Stadhuisplein zijn geen watergangen en oevers aanwezig. Agorahof en Stadhuisplein zijn verhard en volledig omringd door bebouwing, waarnemingen van otter ontbreken op of in de nabije (> 500 meter) omgeving. Op circa 40 meter van De Meent, aan de overkant van de rondweg, ligt een watergang. De dichtstbijzijnde waarneming van otter is echter gemeld op 450 meter ten westen van De Meent (ter plaatse; NDFF, 2021). Op basis van de bekende waarnemingen, terreinkenmerken, tussenliggende bebouwing en/of infrastructuur en habitateisen is een negatief effect op otter niet aan de orde. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Bataviahaven

Op 250 meter ten noordoosten van evenemententerrein Bataviahaven, deelgebied Bataviaplein, is een waarneming bekend (prenten en uitwerpselen; NDFF, 2021). In of nabij de havenplaats zijn geen andere waarnemingen bekend (NDFF, 2021). De aanliggende kustzone en oevers met begroeiing (bij de Oostvaardersdijk) bieden mogelijk geschikt leefgebied. Er wordt er van uitgegaan dat vaartuigen enkel bij aangewezen aanlegplaatsen aanmeren. Hierdoor worden eventuele verblijfplaatsen in de verruigde oeverzones niet geschaad. Er is verder geen sprake van onmisbaar foerageergebied in en nabij (<100 meter) de evenementenlocatie, er is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Op basis van de bekende waarnemingen, terreinkenmerken en habitateisen is een negatief effect op otter niet aan de orde. Het nemen van vervolgstappen evenmin aan de orde.

Algemeen beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Op de evenementenlocaties zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Dit zijn onder andere bosmuis, huisspitsmuis, veldmuis en egel. Bij de evenementen wordt niet verwacht dat deze grondgebonden zoogdieren of vaste verblijfplaatsen van deze soorten geschaad worden. Bovendien geldt in de provincie Flevoland in voorliggende situatie vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is.

3.3 Vogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie ook kader 3.2): soorten met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels. Voor de twee beschermingsregimes is eerst vastgesteld of nestlocaties aangetroffen of te verwachten zijn. Om herhaling te voorkomen is een afsluitende paragraaf opgenomen met het oog op de gevolgen en eventuele mitigerende maatregelen voor (mogelijk) aanwezige soorten.

3.3.1 Soorten met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties, inclusief de functionele omgeving, jaarrond beschermd zijn (kader 3.2).

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen in Flevoland

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in Flevoland verstaan: in functie zijnde nesten van boerenzwaluw, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, steenuil en torenvalk.

Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn tenzij ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Hiertoe heeft zowel de provincie Flevoland een aanvullende lijst met soorten opgenomen. Dit zijn nesten van boomvalk, buizerd, havik, oehoe, ooievaar, raaf, rode wouw, sperwer, wespendif, zwarte wouw en zeearend.

Daarnaast heeft de provincie voor nesten van blauwe reiger, draaihal, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, middelste bonte specht, oeverzwaluw, spreeuw, tapuit en zwarte specht vastgesteld dat deze niet jaarrond beschermd zijn, behalve wanneer door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

(Op basis van Beleidsregels Uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016, geldend vanaf 28-01-2021)

Huisumus en gierzwaluw

In en nabij de verschillende evenementenlocaties zijn waarnemingen bekend van huismus en gierzwaluw (NDFF, 2021). Huismus maakt het nest met name onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Gierzwaluw is eveneens een gebouwbewonende soort en maakt het nest onder dakpannen, in gaten en kieren achter regenpijpen van gebouwen. Nestlocaties liggen vrijwel nooit onder de drie meter en doorgaans niet in de nabije omgeving van bomen. De bebouwing liggend aan verschillende evenementenlocaties biedt potentieel geschikte nestlocaties voor huismus en gierzwaluw. Van huismus zijn op of nabij evenementenlocaties Agorahof, Stadhuisplein en Bataviahaven (alle deelgebieden) tijdens het veldbezoek nestlocaties aangetroffen (zie ook figuur 3.2). Aanwezigheid van jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw is daarom voor geen van de evenementenlocaties niet uit te sluiten.

Figuur 3.2 Nestlocatie huismus onder de overkapping aan de zuidzijde van de evenementenlocatie Agorahof (D. Pruijs, 11 augustus 2021).

Boerenwaluw

In de bebouwing in het winkelcentrum Bataviastad ten noorden van deelgebied Bataviaplein zijn nestlocaties van boerenwaluwen bekend (NDFF, 2021) en aangetroffen (ca. 80 meter van deelgebied Bataviaplein). De nestlocaties liggen, ten gevolge van tussenliggende bebouwing, buiten de invloedszone van evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven. Vervolgstappen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties van boerenwaluw zijn niet aan de orde.

Roofvogels (buizerd, torenvalk)

De bosschages ten oosten van deelgebied Lelylaan (evenementenlocatie Bataviahaven) vormen geschikt biotoop voor nestlocaties van roofvogels zoals buizerd of torenvalk. Buizerd komt voor in bosachtige gebieden, agrarische of open landschappen, torenvalk komt voor in afwisselend landschappen en stedelijke omgevingen. Aanwezigheid van bosschages en open terreinen zoals parken of weilanden is een vereiste (Sovon, 2021). Het oostelijker gelegen verruigde veld vormt potentieel foerageergebied. Van beide soorten zijn in of nabij (< 100 meter) evenementenlocatie Bataviahaven verschillende waarnemingen (ter plaatse, overvliegend en jagend) gedocumenteerd (NDFF, 2021). Gedurende het veldbezoek zijn geen nestlocaties waargenomen. Op basis van de terreinkenmerken en habitateisen zijn toekomstige jaarrond beschermde nestlocaties in de bosschages gelegen aan de oostelijke rand van evenementenlocatie Bataviahaven (deelgebied Lelylaan) echter niet uit te sluiten.

Overige broedvogels met jaarrond beschermd nest

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) zijn in en nabij de evenementenlocaties (< 100 meter) geen jaarrond beschermde nesten van andere broedvogelsoorten verwachten.

Overige broedvogels met mogelijk jaarrond beschermd nest, indien onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens zijn in en nabij de evenementenlocaties (< 100 meter) mogelijk jaarrond beschermde nesten van onder andere grote bonte specht, spreeuw en huiswaluw te verwachten. Voor deze soorten zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving voorhanden (zoals struweel, bomen, woningen of oevervegetatie) waardoor de nesten niet als jaarrond beschermd nest gekwalificeerd zijn.

3.3.2 Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van groenstructuren en bomen in en rondom de evenementenlocaties is potentieel broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten van tuinen, struweel en park zoals merel, winterkoning, koolmees, Turkse tortel, vink of houtduif. Bij evenementenlocatie Bataviahaven is vanwege de aanwezigheid van oevervegetatie aan de Oostvaardersdijk potentieel broedbiotoop voor watervogels zoals meerkoet aanwezig.

3.3.3 Nadere analyse effecten jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels

Directe aantasting

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen vernielen/beschadigen (artikel 3.1 lid 2 Wnb). In geval van de evenementen is hiervan geen sprake. Bomen, groenstructuren of oevervegetaties worden niet aangetast. Evenementen vinden plaats op gazon, bestrating of open water waar geen nesten van vogels aanwezig zijn. Voor water-gerelateerde evenementen wordt aangenomen dat vaartuigen enkel

aanmeren op de bestaande aanlegplaatsen in de havenkom. Beschadiging of vernieling van jaarrond beschermde nesten en nestlocaties van broedvogels is uitgesloten.

Indirecte aantasting (verstoring)

Volgens artikel 3.1 lid 4 van de Wet natuurbescherming is het verboden vogels opzettelijk te verstoren. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Maar de houtduif en Turkse tortel kunnen soms tot wel in december tot broeden komen. Artikel 3.1 lid 5 van de Wet natuurbescherming geeft verder aan dat het verbod op verstoren niet van toepassing is, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Als door verstoring een nestlocatie onbruikbaar wordt, of als de gunstige staat van instandhouding negatief beïnvloed wordt door verstoring, dan is sprake van een overtreding van de verbodsbepaling. Vogelsoorten kunnen verstoord worden door optische verstoring, geluid en licht.

De gevoeligheid van optische verstoring is afhankelijk van de soort. Tijdelijke verlichting zoals gebruikt op evenementendagen heeft in principe enkel een tijdelijk effect. Dergelijke verlichting is van dermate tijdelijke aard dat deze niet van invloed is op het verlaten van nesten of het broedsucces (Tauw, 2018). Op alle evenementenlocaties is bovendien al sprake van een bestaande verstoorde situatie door aanwezigheid van straatverlichting. Voor geluidsverstoring wordt voor vogels op het nest een grens van 80 dB(A)⁴ aangehouden. Hierboven is er kans dat de vogels hun nest (permanent) verlaten. Tijdens de vestigingsfase (15 maart – 15 mei) is dit risico het grootst. Er blijkt echter ook dat vogels relatief snel weer terugkeren naar het nest, ook wanneer de geluidsbron nog aanwezig was (Tauw, 2018). Voor de evenementenlocaties wordt een maximum van 80 dB(A) aangehouden (Gemeente Lelystad, 2021), waardoor onder deze algemene geluidsverstoringsgrens gebleven wordt.

Mogelijk treedt er dus enige mate van optische -, licht- en geluidsverstoring van vogels op door de evenementen, maar leidt dit niet meteen tot het verlaten van nesten of verminderd broedsucces. De verstoring is daarmee niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van aanwezige soorten. Overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van jaarrond beschermde nesten en broedvogels treedt niet op. Voor sommige soorten is de staat van instandhouding echter negatief. Daarom, en vanuit het zorgvuldigheidsbeginsel, adviseren wij verstoring waar mogelijk te reduceren door jaarrond beschermde nesten en/of broedgevallen af te schermen (zie hieronder).

3.3.4 Advies vogels (jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels)

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in bosschages, struweel en bebouwing is niet uit te sluiten op of nabij de evenementenlocaties. Dit geldt ook voor eventuele nestlocaties van algemene broedvogelsoorten op voorgenoemde locaties en in oevervegetaties.

Hoewel effecten door verstoring uitgesloten zijn, adviseren wij om in het kader van de zorgplicht uitstralende effecten op de omgeving van de evenemententerreinen zoveel mogelijk te minimaliseren. Wij adviseren periodiek een controle uit te voeren naar aanwezigheid van jaarrond

⁴ Geluidsverstoring van vogels (en overige soortgroepen) wordt gemeten aan de sterkte van geluid in dB(A), de maximumwaarden voor dB(C) zijn daarom niet in de effectbeoordelingen meegenomen.

beschermde nesten in de invloedzone van de evenementenlocaties. Met deze controle wordt ook in beeld gebracht waar potentieel geschikte locaties aanwezig (kunnen) zijn voor broedvogels en/of jaarrond geschikte nesten. Deze locaties kunnen zekerheidshalve tijdens evenementen ontzien worden door middel van onderstaande maatregelen:

- Hekken die het evenemententerrein begrenzen worden voorzien van verduisterend zeil;
- Indien nodig worden broedlocaties binnen het evenemententerrein (zoals in bomen) eveneens afgeschermd;
- Verlichting wordt op enkel het evenemententerrein gericht.

3.4 Vissen

In het water van evenementenlocatie Bataviahaven zijn tijdens het veldbezoek algemene vissen zoals baars aangetroffen. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) worden soorten van de Habitatrichtlijn, de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde vissen niet in de havenkom van evenementenlocatie Bataviahaven verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van vissen zijn niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

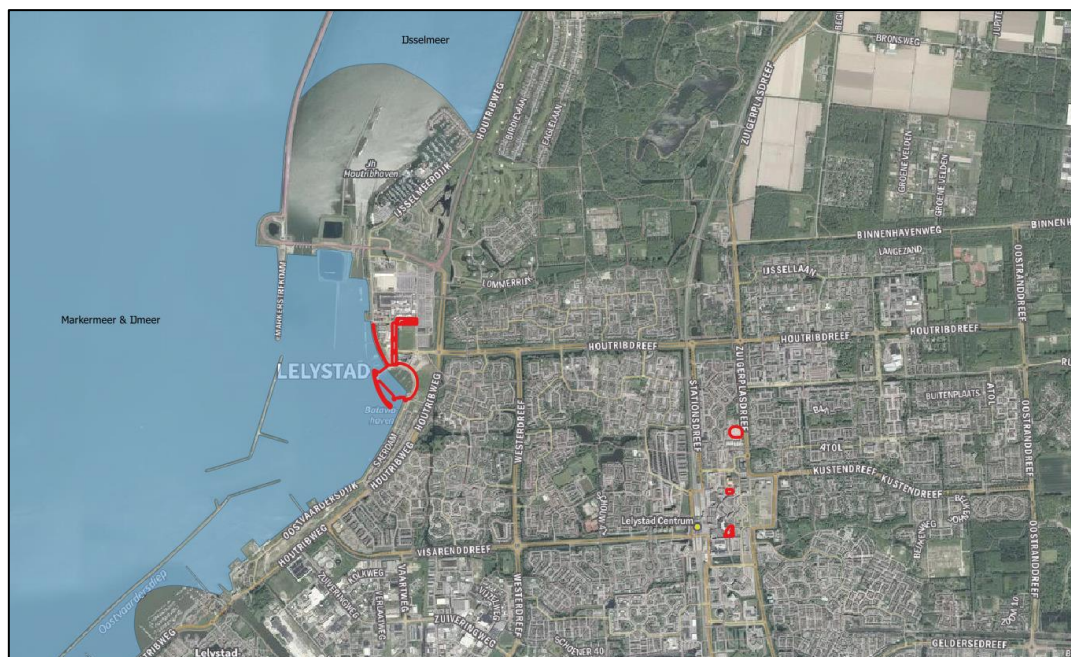
Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden op de evenementenlocaties geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde amfibieën, reptielen of ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4. Natura 2000

4.1 Selectie van Natura 2000-gebieden

Evenementenprofiel Bataviahaven ligt deels binnen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Natura 2000-gebied IJsselmeer ligt op circa 1,5 kilometer ten noorden van deze evenementenlocatie. Het betreft hier in beide gevallen Vogelrichtlijngebied (zie figuur 4.1). Gezien de afstand tot Natura 2000-gebied IJsselmeer zijn negatieve gevolgen op voorhand uitgesloten. Doordat de evenementenlocatie deels binnen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt, zijn negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van dit gebied niet op voorhand uit te sluiten. Evenementenlocatie Bataviahaven wordt meegenomen in de effectbeoordeling.

Evenementenlocaties De Meent, Agorahof en Stadhuisplein liggen op minimaal 2,5 kilometer van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, overige Natura 2000-gebieden liggen op minimaal 3 kilometer afstand. Door de grote afstand en tussenliggende bebouwing zijn negatieve gevolgen door evenementenlocaties De Meent, Agorahof en Stadhuisplein niet aan de orde. Deze locaties worden niet meegenomen in de effectbeoordeling.

Figuur 4.1 Ligging evenementenlocaties ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden Markermeer & IJmeer (west) en IJsselmeer (noord). Bron achtergrond: PDOK.

Stikstofdepositie

Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ruim 22 kilometer van de evenementenlocaties. Gezien deze grote afstand is een gevolg door stikstofdepositie voor de instandhoudingsdoelen van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden zeer onwaarschijnlijk. Met het oog op deze grote afstand volgt uit communicatie (d.d. 25 augustus 2021) met de Provincie Flevoland dat significante gevolgen door stikstofdepositie niet aannemelijk worden geacht, en dat een AERIUS-berekening niet noodzakelijk is. Stikstofdepositie is verder buiten beschouwing gelaten.

4.2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Voor het Natura 2000-gebied (Vogelrichtlijngebied) zijn twee broedvogelsoorten en achttien niet-broedvogelsoorten aangewezen (tabel 4.1). Voor alle soorten geldt een behoudsdoelstelling voor de omvang en kwaliteit van het leefgebied (PDN, 2009; 2013). Zie bijlage 2 voor een volledig overzicht van de instandhoudingsdoelen.

Tabel 4.1 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (Vogelrichtlijngebied) (PDN, 2009; 2013).

Broedvogelsoort	Niet-broedvogelsoorten			
Aalscholver	Fuut	Smient	Kuifeend	Meerkoet
Visdief	Aalscholver	Krakeend	Toppereend	Dwergmeeuw
	Lepelaar	Slobeend	Brilduiker	Zwarte stern
	Grauwe gans	Krooneend	Nonnetje	
	Brandgans	Tafeleend	Grote zaagbek	

4.3 Voorselectie van effecten

Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer, 2010; Ministerie LNV, 2021), de ligging van de evenementenlocatie Bataviahaven, de aard van het voornemen en expert judgement is geconcludeerd dat ten gevolge van de evenementen mogelijk (significant) negatieve gevolgen kunnen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

Effecten door hydrologische veranderingen, versnippering of verontreiniging zijn op basis van de aard van het voornemen uitgesloten. Zo is van verontreiniging geen sprake aangezien de eventuele voorzieningen in en rondom de haven worden aangesloten op de bestaande riolering. Evenementen op de locatie gaan mogelijk wel gepaard met tijdelijk oppervlakteverlies, verstoring en mechanische effecten. Deze effecten zijn onderstaand kort toegelicht.

4.3.1 Oppervlakteverlies

Oppervlakteverlies kan optreden wanneer ontwikkelingen plaatsvinden binnen een Natura 2000-gebied. Oppervlakteverlies uit zich in een netto afname van leefgebied van soorten en/of habitattypen (Broekmeyer, 2008). De havenkom van evenementenlocatie Bataviahaven ligt deels binnen het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Het water vormt mogelijk leefgebied voor (niet)-broedvogelsoorten. Tijdens evenementen in het water van de haven kan potentieel leefgebied tijdelijk

verdwijnen. De gevolgen door tijdelijk oppervlakteverlies worden nader onderzocht in deze voor- toets.

4.3.2 **Verstoring**

Evenementen kunnen leiden tot verstoring van leefgebieden door geluid, licht en optische aanwezigheid. De mate van verstoring is afhankelijk van de intensiteit, duur en frequentie van de verstoringbron. Daarnaast zijn ook het tijdstip en de overlap met kwetsbare perioden en leefgebieden van soorten (afstand tussen leefgebied en verstoringbron, uitgedrukt in verstoringafstand) relevant. De gevolgen door verstoring worden nader onderzocht in deze voortoets.

4.3.3 **Mechanische effecten**

Mechanische effecten kunnen optreden door vaarbewegingen. Door vaarbewegingen kan fysieke beschadiging optreden aan watervegetaties. Voor het Natura 2000-gebied zijn ter plekke geen habitattypen of habitatrichtlijnsoorten aangewezen. Effecten door vaarbewegingen voor vogelsoorten worden bij verstoring behandeld. Mechanische effecten worden daarom verder niet behandeld.

4.3.4 **Samenvatting mogelijke effecten**

In tabel 4.2 is samengevat welke effecten kunnen optreden ten gevolge van de evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven. Deze effecten kunnen leiden tot (significant) negatieve gevolgen voor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Tabel 4.2 Mogelijke effecten die kunnen optreden ten gevolge van evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven.

Mogelijke effecten	Markermeer & IJmeer
Oppervlakteverlies	•
Verstoring (geluid, licht, trillingen, optische aanwezigheid)	•

In paragraaf 4.4 wordt een selectie gemaakt van aanwezige kwalificerende natuurwaarden. Deze natuurwaarden worden meegenomen in de beoordeling van de gevolgen door oppervlakteverlies en verstoringseffecten in respectievelijk paragraaf 4.5 en 4.6.

4.4 **Selectie kwalificerende natuurwaarden**

In dit hoofdstuk wordt een selectie gemaakt van de kwalificerende soorten waarop de evenementen op de locatie Bataviahaven mogelijk een effect kunnen hebben. Allereerst wordt een beschrijving van het effectgebied gegeven. Op basis van deze beschrijving en de biotoopvereisten van de kwalificerende soorten wordt in paragrafen 4.4.2 en 4.4.3 een selectie gemaakt van soorten die meegenomen worden in de effectbeoordeling. De biotoopvereisten zijn gebaseerd op de profiel-documenten van Ministerie van LNV (2008), het beheerplan van het Natura 2000-gebied (Rijkswaterstaat, 2017) en expert judgement. In paragraaf 4.4.4 volgt een overzicht van de instandhoudingsdoelen van de soorten die meegenomen worden in de effectbeoordeling, en is benoemd of deze doelen behaald worden.

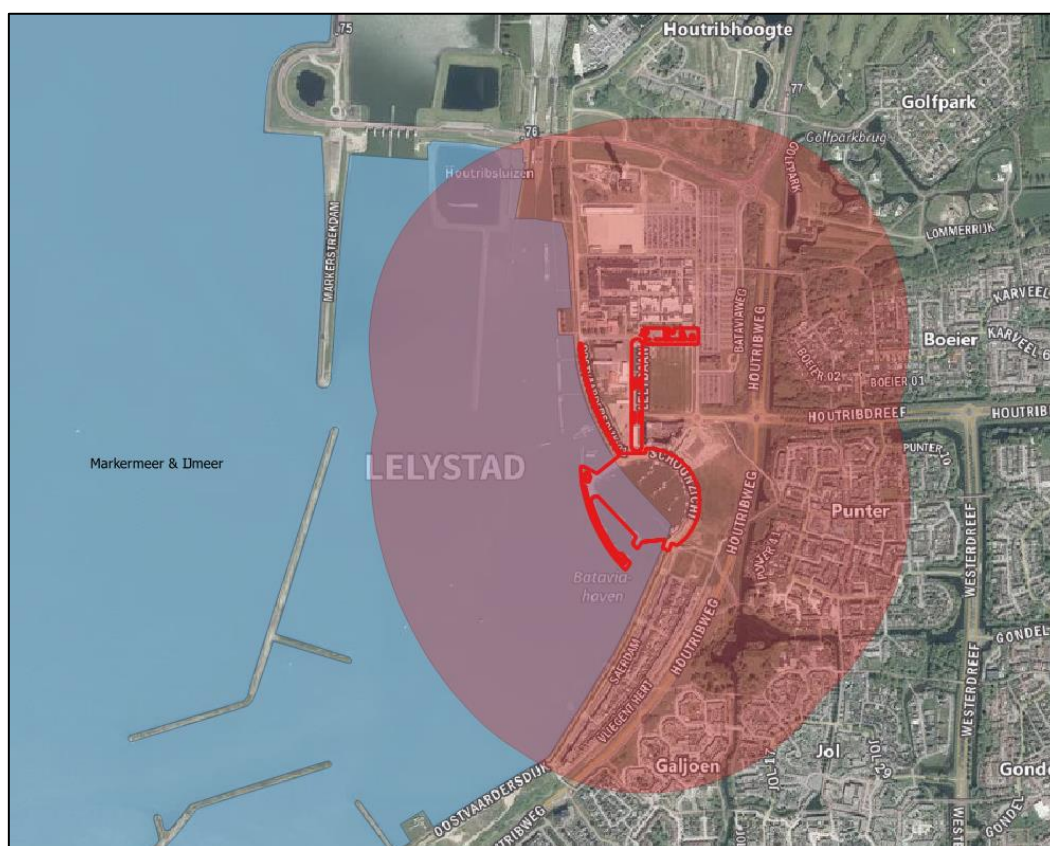
4.4.1 **Effectgebied**

Voor verstoring geldt in voorliggende situatie een maximale effectafstand van 600 meter (op basis van Arcadis, 2014). Het effectgebied is gemodelleerd vanaf de buitenrand van de havenkom en de buitenste kade. Het achterliggende water is sterk verstoord door de bestaande scheepvaartroute en de uitvaartroute van de Bataviahaven. Eventuele scheepvaartbewegingen ten gevolge van

watergerelateerde evenementen gaan hier op in de bestaande verstoorde situatie, waardoor de activiteiten leidend tot verstoring zich enkel in de havenkom (het water en op de kades) plaatsvinden. Verder raakt het effectgebied niet geheel ongeschikt maar enkel minder geschikt door verstoring ten gevolge van de tijdelijke aard van de evenementen en doordat de mate van verstoring het sterkst is nabij de bron. Hoe verder weg van de bron, des te sneller doven de effecten door verstoring uit. Op 600 meter van de bron is verstoring uitgesloten.

Verder vindt oppervlakteverlies enkel plaats op de evenementenlocatie waar overlap is met het Natura 2000-gebied.

Op basis van bovenstaande wordt het effectgebied gevormd door het water in de havenkom en 600 meter aan open water in het Oostvaardersdiep, ten westen van evenementenlocatie (zie figuur 4.2). Het open water betreft hier de oostelijke scheepverbindingsroute tussen het IJsselmeer en het Markermeer en aanvaarroute van jachthaven Bataviahaven. Aan de westelijke grens van het effectgebied ligt een uitlopende kade. Deze is niet tot schaars begroeid met gras (Google Maps, 2021).

Figuur 4.2 Maximale effectgebied (rode arcering) door evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven (zowel de kades als het water). Bron achtergrond: PDOK.

In het beheerplan worden binnen het effectgebied de ruimtelijke eenheden⁵ ‘diep water’ en ‘kale of schaars begroeide gronden’ onderscheiden (Rijkswaterstaat, 2017). In bijlage 3 is een overzicht van de ruimtelijke eenheden en bijbehorende kwalificerende soorten opgenomen.

⁵ Ruimtelijke eenheden bieden draagkracht voor het behalen van instandhoudingsdoelen van specifieke kwalificerende soorten. In het beheerplan is per ruimtelijke eenheid vastgesteld of het biotoop al dan niet draagkracht biedt voor kwalificerende soorten (Rijkswaterstaat, 2017).

4.4.2 *Selectie van kwalificerende broedvogels*

Voor het Natura 2000-gebied zijn aalscholver en visdief aangewezen als broedvogelsoorten. Alleen visdief maakt als broedvogelsoort gebruik van de ruimtelijke eenheden ‘diep water’ en ‘kale of schaars begroeide gronden’. Visdief broedt op eilandjes of kale schaars begroeide terreinen nabij binnenwateren of de kust. Potentiële broedgebieden bevinden zich bij Enkhuizen, op de Marken en langs de Waterlandse kust (> 6 kilometer van het plangebied) (Rijkswaterstaat, 2017). De nabijgelegen dam bij de Houtribsluizen en de Markerwaarddijk vormen mogelijk geschikt broedbiotoop (op basis van het veldbezoek).

Omdat foerageergebied eveneens van belang is voor broedvogelsoorten, en aalscholver in open wateren foerageert, is aalscholver eveneens meegenomen. Aalscholver broedt in verstoringsvrije gebieden met opstandjes van bomen of predatorvrije eilandjes in de buurt van visrijke wateren. In het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer vormen water-landovergangen waarop moerasvorming optreedt met biezenstroken en rietland geschikt broedbiotoop. De Houtribdijk aan de noordkant van het Markermeer (> 1 kilometer van het plangebied) vormt bekend broedbiotoop (Rijkswaterstaat, 2017). Foerageergebied van de soorten bestaat uit de aanliggende open wateren, tot op 20 kilometer van het broedbiotoop (Ministerie van LNV, 2008). Het open water in het effectgebied biedt mogelijk foerageergebied.

Visdief en aalscholver worden meegenomen in de effectbeoordeling.

4.4.3 *Selectie van kwalificerende niet-broedvogels*

Het Natura 2000-gebied is voor de kwalificerende niet-broedvogelsoorten van belang als overwinteringsgebied. Dit betekent dat het gebied in de periode september–april wordt gebruikt als rustgebied of foerageergebied.

Aalscholver en zwarte stern maken gebruik van ‘kale of schaars begroeide gronden’ (Rijkswaterstaat, 2017). Het vormt rustgebied voor de soorten. Voor de ruimtelijke eenheid ‘open water’ zijn de niet-broedvogelsoorten aalscholver, brilduiker, dwergmeeuw, fuut, grote zaagbek, kuifeend, meerkoet, nonnetje, slobbeend, tafeleend, toppereend en zwarte stern aangewezen. De soorten gebruiken het biotoop als foerageergebied, waarbij de soorten op bodemfauna of vis foerageren. Met name de duikeenden tafeleend, kuifeend en grondeleend slobbeend foerageren langs dijken en/of de kust op bodemfauna en plantaardig materiaal. Meerkoet concentreert zich eveneens nabij dijken of de kust waarbij de soort foerageert op bodemfauna, waterplanten en oevervegetatie. De viseters zoals fuut, grote zaagbek, dwergmeeuw, nonnetje en zwarte stern maken gebruik van het gehele meer (Rijkswaterstaat, 2017). Luwe zones op het open water of nabij oevers en dijken worden gebruikt als rustgebied (Rijkswaterstaat, 2017). De soorten aalscholver, brilduiker, dwergmeeuw, fuut, grote zaagbek, kuifeend, meerkoet, nonnetje, slobbeend, tafeleend, toppereend en zwarte stern zijn meegenomen in de effectbeoordeling.

De overige ruimtelijke eenheden zijn niet binnen het effectgebied aanwezig. Het effectgebied biedt daarom geen draagkracht voor de soorten die enkel in deze ruimtelijke eenheden voorkomen. Daarom worden de niet-broedvogelsoorten lepelaar, grauwe gans, brandgans, smient, krakeend en krooneend buiten beschouwing gelaten.

4.4.4 Instandhoudingsdoelen geselecteerde kwalificerende soorten

In onderstaande tabel is van de geselecteerde kwalificerende (niet-)broedvogelsoorten uiteengezet wat de instandhoudingsdoelen zijn (op basis van PDN, 2009; 2013) en of deze behaald worden (op basis van (Netwerk Ecologische Monitoring, 2021).

Tabel 4.3 Per (niet-)broedvogelsoort is aangegeven wat het instandhoudingsdoel is (PDN, 2009; 2013) en hoeveel broedparen (broedvogelsoorten) of aantallen individuen geteld zijn. De seizoensgemiddeldes zijn op basis van de laatste vijf telseizoenen (2014-2019 voor broedvogels; 2014/2015 tot en met 2018/2019 voor niet-broedvogels) (Netwerk Ecologische Monitoring, 2021).

Kwalificerende soort	Instandhoudingsdoel (omvang leefgebied)	Instandhoudingsdoel (kwaliteit leefgebied)	Instandhoudingsdoel (in broedparen of gemiddelde populatie)	Gemiddeld aantal broedparen of nr. individuen populatie	Instandhoudingsdoel gehaald?
Broedvogelsoorten					
Visdief	=	=	630	1250,4	Ja
Aalscholver	=	=	8.000*	277	Onbekend
Niet-broedvogelsoorten					
Aalscholver	=	=	2.600	2.775,2 (f) / 408,8 (s)	Ja (f) / Nee (s)
Brilduiker	=	=	170	27,4	Nee
Dwergmeeuw	=	=	Behoud	N/A	N/A
Fuut	=	=	170	423,4	Ja
Grote zaagbek	=	=	40	65,6	Ja
Kuifeend	=	=	18.800	10.552,8	Nee
Meerkoet	=	=	4.500	11.873,8	Ja
Nonnetje	=	=	80	43	Nee
Slobeend	=	=	20	166,6	Ja
Tafeleend	=	=	3.200	6.071,6	Ja
Topper	=	=	70	820,8	Ja
Zwarte stern	=	=	Behoud	N/A	N/A

*Het instandhoudingsdoel voor broedvogel aalscholver is gedefinieerd voor het gehele IJsselmeergebied (Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Markermeer & IJmeer, Oostvaardersplassen en Lepelaarsplassen. Vanwege het sterk wisselende voorkomen is er geen regionaal instandhoudingsdoel gedefinieerd (PDN, 2009).

4.5 Effectbeoordeling oppervlakteverlies

In onderstaande paragraaf wordt voor de geselecteerde kwalificerende (niet-)broedvogelsoorten beoordeeld of tijdens evenementen (significant) negatieve gevolgen door oppervlakteverlies kunnen optreden. Oppervlakteverlies kan optreden door het (tijdelijk) ongeschikt raken van leefgebied in de havenkom van Bataviyahaven.

4.5.1 Broedvogels en niet-broedvogels

Door de afwezigheid van (verstoringsvrije) niet of schaars begroeide locaties vormen de kades en het water van de havenkom geen broedbiotoop voor visdief. De broedvogels visdief en aalscholver en alle niet-broedvogels foerageren in open water en/of nabij dijken en oevers. Door de bestaande verstoorde situatie in de havenkom is sprake van marginaal geschikt foerageergebied. Het draagt bovendien, gezien het beperkte oppervlak (< 0,1% van het open water in het Natura 2000-gebied), niet bij aan de totale draagkracht van het Natura 2000-gebied. Er is geen sprake van (tijdelijk) oppervlakteverlies van leefgebied gedurende evenementen in de Bataviyahaven. Negatieve effecten door oppervlakteverlies zijn uitgesloten.

4.6 Effectbeoordeling verstoring

In onderstaande paragraaf wordt voor de geselecteerde kwalificerende (niet-)broedvogelsoorten beoordeeld of tijdens de evenementen op de locatie Bataviahaven (significant) negatieve gevolgen door verstoring kunnen optreden.

4.6.1 Broedvogels

Aan de westelijke rand van het effectgebied ligt een dam (zie figuur 4.2) welke schaars begroeid is en potentieel geschikt broedbiotoop biedt voor visdief. Verder biedt het open water potentieel foerageergebied voor broedvogelsoorten visdief en aalscholver.

Figuur 4.3 Ligging van de dam met potentieel broedgebied voor visdief (aangeduid met pijl) in het effectgebied (rode arcering) van evenementenlocatie Bataviahaven. Bron achtergrond: PDOK.

Voor visdief wordt in ruime mate het instandhoudingsdoel behaald. De dam biedt marginaal geschikt broedbiotoop door de bestaande verstoord situatie door de aanliggende vaargeul tussen het Markermeer en het IJsselmeer en de aanwezigheid van recreatievaart. De dam biedt daarom een zeer beperkte bijdrage aan de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor broedvogel visdief. Voor aalscholver bij gebrek aan volledig inzicht in het gehele IJsselmeergebied (zie tabel 4.3) onbekend of het instandhoudingsdoel wordt behaald. Eventuele knelpunten voor aalscholver worden gevormd door de visvoorraad (Rijkswaterstaat, 2017). De evenementen zijn niet van invloed op dit knelpunt.

Gezien de beperkte bijdrage van de dam aan draagkracht voor broedbiotoop voor visdief, de voor visdief ruim behaalde instandhoudingsdoelen, de ruime mogelijkheid tot uitwijken naar

nabijgelegen foerageergebieden en de tijdelijke aard van de evenementen, zijn significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van deze soorten uitgesloten.

4.6.2 Niet-broedvogels

Het open water en de westelijke dam in het effectgebied (zie figuur 4.2) biedt potentieel foerageergebied en rustgebied voor kwalificerende niet-broedvogels.

Voor aalscholver (foerageergebied), fuut, grote zaagbek, meerkoet, slobbeend, tafeleend en topper worden de instandhoudingsdoelen in (ruime) mate behaald. Door de aanwezigheid van de vaargeul tussen het Markermeer en het IJsselmeer en de scheep-/pleziervaart tussen Bataviahaven en omliggende wateren is er sprake van een bestaande sterk verstoorde situatie op het open water en de dam in het effectgebied. Het open water en de dam dragen daarom zeer beperkt bij aan de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor de soorten. In combinatie met de ruime mogelijkheid tot uitwijken naar nabijgelegen foerageer- en rustgebieden en de tijdelijke aard van de evenementen, zijn significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van deze soorten uitgesloten.

Voor aalscholver (rustgebied), brilduiker, kuifeend en nonnetje wordt het instandhoudingsdoel niet behaald. Voor dwergmeeuw en zwarte stern geldt dat de huidige populatieaantallen niet mogen worden aangetast (zie tabel 4.3). Verstoring kan leiden tot een aantasting van deze behoudsdoelstelling. Daarom wordt voor de beoordeling als worst-case aangenomen dat de instandhoudingsdoelen voor dwergmeeuw en zwarte stern niet behaald worden. In het beheerplan (Rijkswaterstaat, 2017) is voor soorten aangegeven wat de huidige of mogelijke toekomstige knelpunten zijn voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Voor aalscholver is geen knelpunt bekend, voor dwergmeeuw en zwarte stern ligt het knelpunt bij een gebrek aan voedselbeschikbaarheid. Dit laatste geldt ook voor brilduiker, kuifeend en nonnetje, maar voor deze soorten vormt eveneens een gebrek aan rust en ruimte een knelpunt. De evenementen zijn niet van invloed op de voedselvoorraad in het Natura 2000-gebied. Daarom zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van dwergmeeuw en zwarte stern uitgesloten. Voor de overige soorten is onderstaand een nadere beoordeling uitgevoerd in het licht van voldoende ruimte en rust.

Nadere analyse aalscholver, brilduiker, kuifeend, nonnetje

Zoals benoemd wordt voor aalscholver (rust), brilduiker, kuifeend en nonnetje het instandhoudingsdoel niet behaald, waarbij het knelpunt wordt gevormd door een gebrek aan rust en ruimte in het Natura 2000-gebied. Het evenemententerrein ligt in openbaar gebied waarin verschillende functies samen komen (horeca, culturele voorzieningen, wonen, opstaplocatie openbaar vervoer en nabijgelegen winkelvevoorzieningen). Er is daardoor sprake van een bestaande verstoorde situatie. De verstoringseffecten (optisch, geluid) door evenementen zoals Oldtimerdagen op in de huidige verstoorde situatie. Voor watergerelateerde evenementen zonder licht en/of geluid geldt hetzelfde, waarbij de (aanvoer)vaarbewegingen opgaan in de bestaande vaarbewegingen in de vaargeul tussen Markermeer en IJmeer en de aanvoerroute voor de Bataviahaven.

Voor evenementen met sterkere lichtbronnen of geluidsbronnen (zoals muziekshows) geldt het volgende. Optische verstoring door evenementen in de haven wordt gedempt door verstoringbronnen op de tussenliggende vaargeul en gewinning aan de bestaande verstoorde situatie (vaargeul, havenkom en Oostvaardersdijk). Voor de evenementen wordt aangenomen dat verlichting tot maximaal 20 meter hoog wordt ingezet, welke een effectafstand heeft van 100 meter (Arcadis, 2014), en deze niet richting het open water gericht worden. Geluidsverstoring reikt bij 75 db(A) tot 30 meter van de bron, hierna dooft het geluid uit tot 42 db(A), de ondergrens voor geluidsverstoring bij vogels (Arcadis, 2014). Omdat er tijdens evenementen sprake kan zijn van impulsgeluiden, wordt

zekerheidshalve een grotere afstand op basis van een hoger geluidsniveau aangehouden. Bij 90db(A) reikt geluidsverstoring tot 50 meter van de bron. Daarna dooft het geluid uit tot 42 db(A) (Arcadis, 2014). De verstoringbronnen door licht en geluid reiken tot een beperkt deel van het maximale effectgebied. Het open water in het effectgebied vormt verder een verwaarloosbare oppervlak (< 0,01%) ten opzichte van het totale oppervlak van open water in het Natura 2000-gebied. Gezien de bestaande sterk verstoorde situatie van het open water door verstoringbronnen op of nabij het water, biedt het open water in het effectgebied geen tot een verwaarloosbare bijdrage aan de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor de soorten. Significante negatieve gevolgen door verstoring als gevolg van evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven voor de instandhoudingsdoelen van aalscholver, brilduiker, kuifeend en nonnetje zijn uitgesloten.

Er is geen sprake van significante negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Wel raden wij vanuit zorgvuldigheid aan om rekening te houden met eventuele verdere verstoring van niet-broedvogels in Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Wij adviseren daarom om bij evenementen in de maanden september – april eventuele lichtbronnen en geluidsbronnen van het Oostvaardersdiep af te richten of af te schermen.

4.7 Conclusie voortoets

Evenementenlocatie Bataviahaven ligt deels binnen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (Vogelrichtlijngebied). Door de ligging van de evenementenlocatie zijn negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen niet uit te sluiten. Deze zijn daarom nader beoordeeld. Evenementenlocaties De Meent, Agorahof en Stadhuisplein liggen op minimaal 2,5 afstand van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Deze evenementenlocaties zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Overige Natura 2000-gebieden liggen op minimaal 1,5 kilometer van Bataviahaven en op minimaal 3 kilometer van de overige evenementenlocaties. Negatieve gevolgen (zie hierna voor stikstof) zijn op deze gebieden uitgesloten. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ruim 22 kilometer van de evenementenlocaties. Gezien deze grote afstand is een gevolg door stikstofdepositie voor de instandhoudingsdoelen van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden zeer onwaarschijnlijk. In navolging van advies van de Provincie Flevoland worden, met het oog op deze grote afstand, significante gevolgen door stikstof niet aannemelijk geacht. Stikstofdepositie is buiten beschouwing gelaten.

Negatieve gevolgen door hydrologische effecten, versnippering, verontreiniging en mechanische effecten zijn niet aan de orde. De gevolgen door oppervlakteverlies en verstoring zijn nader beoordeeld. Uit deze beoordeling blijkt dat evenementen op evenementenlocatie Bataviahaven niet leiden tot (significante) negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van (niet-)broedvogels.

4.7.1 Advies en vervolgstappen

Hoewel significante negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer zijn uitgesloten, raden wij vanuit zorgvuldigheid aan om rekening te houden met eventuele verdere verstoring van niet-broedvogels in Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Wij adviseren om in de maanden september – april eventuele lichtbronnen en geluidsbronnen van het Oostvaardersdiep af te richten of af te schermen.

5. Natuurnetwerk Nederland

Voor de evenementenlocaties wordt een parapluplan vastgesteld. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld, geldt een 'nee-ten-zij'-afweging (zie ook paragraaf 2.1.3). Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN door dergelijke nieuwe ontwikkelingen niet toegestaan is.

De evenementenlocaties liggen niet binnen het NNN (zie figuur 5.1). De provincie Flevoland wil dat bij vaststellen van plannen ook onderzocht wordt of externe werking kan optreden (Overheid, 2021C). Bovendien is het -als gevolg van jurisprudentie⁶- voor ontwikkelingen in gebieden buiten het NNN ook nodig -in het kader van goede ruimtelijke ordening- te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet (teveel) mogen hinderen. De evenementenlocaties liggen op minimaal 1,2 kilometer afstand van het NNN. Door de aard van het voornemen, de grote afstand en tussenliggende bebouwing en infrastructuur is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN bij voorbaat uitgesloten.

Figuur 5.1 Ligging van de evenementenlocaties (rode omrandingen) ten opzichte van het NNN (groene vlakken). Bron achtergrond: PDOK.

⁶ Jurisprudentie Raad van State: 201509359/1/R1

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Arcadis (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Provincie Gelderland. 077489585:A.9 - Definitief, B02042.000278.0100.

Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator. Alterra, Alterra-rapport 1976.

Broekmeyer, M.E.A. (2008). Effecten-indicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij het Alterra-rapport 1375 uit 2005.

Gemeente Lelystad (2021). Bestemmingsplan. Parapluplan Algemene regels evenemententerreinen Lelystad. Ontwerp, versie 05-06-2021.

Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels: Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Ministerie van LNV (2008). Profieldocumenten Vogelrichtlijnsoorten.

Netwerk Ecologische Monitoring (2021). Gebiedsinformatie Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

PDN (2009). Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Programmadirectie Natura 2000. PDN/2009-073.

PDN (2013). Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebieden Witte en Zwarte Brekken, Sneekermeergebied, Deelen, Leekstermeergebied, Zuidlaardermeergebied, Elperstroomgebied, Arkemheen, IJsselmeer, Markermeer & IJmeer, Polder Zeevang, Boezems Kinderdijk, Donkse Laagten en Veerse Meer. Programmadirectie Natura 2000. PDN/2013-011.

Rijkswaterstaat (2017). Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023. Markermeer & IJmeer. Oktober 2017.

Shirley M. D. F., V. L. Armitage, T. L. Barden, M. Gough, P. W. W. Lurz, D. E. Oatway, A. B. South and S. P. Rushton Assessing the impact of a music festival on the emergence behaviour of a breeding colony of Daubenton's bats (*Myotis daubentonii*) J. Zool., Lond. (2001) 254, 367±373 #2001 The Zoological Society of London.

Tauw & Peutz (2017). Vliegveld Twente: Vleermuizen en festivals. Gevoeligheid van vleermuizen voor festivalgeluid en licht. Kenmerk R002-1250989LBN-ibs-V01-NL.

Tauw (2018). Natuurtoets soortenbescherming voor 12 evenementendagen Evenementenlocatie Vliegveld Twenthe. Toetsing van de effecten van 12 evenementendagen naast het regulier gebruik ten behoeve van het bestemmingsplan. Kenmerk R004-1250989JRE-kmi-V01.

Internet

Google Maps (2021). <https://www.google.nl/maps>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Ministerie LNV (2021). Effectenindicator. Geraadpleegd op <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx> in augustus 2021.

NDFF (2021). Uitvoerportaal. <https://ndff-ecogrid.nl>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Overheid (2021A). Actuele tekst Wet natuurbescherming. <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Overheid (2021B). Actuele tekst Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). <https://wetten.overheid.nl/BWBR0030378/>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Overheid (2021C). Actuele tekst Verordening van Provinciale Staten van de provincie Flevoland houdende regels over de fysieke leefomgeving Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012. <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR285581/6#d481324525e1489>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Sovon (2021). Informatie over vogels. <https://www.sovon.nl/nl>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Zoogdiervereniging (2021A). Informatie over zoogdieren. <http://www.zoogdiervereniging.nl>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Zoogdiervereniging (2021B). Verspreiding van steenmarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>. Geraadpleegd in augustus 2021.

Bijlagen

Bijlage 1

Ligging evenementenlocaties en sfeer- impressies

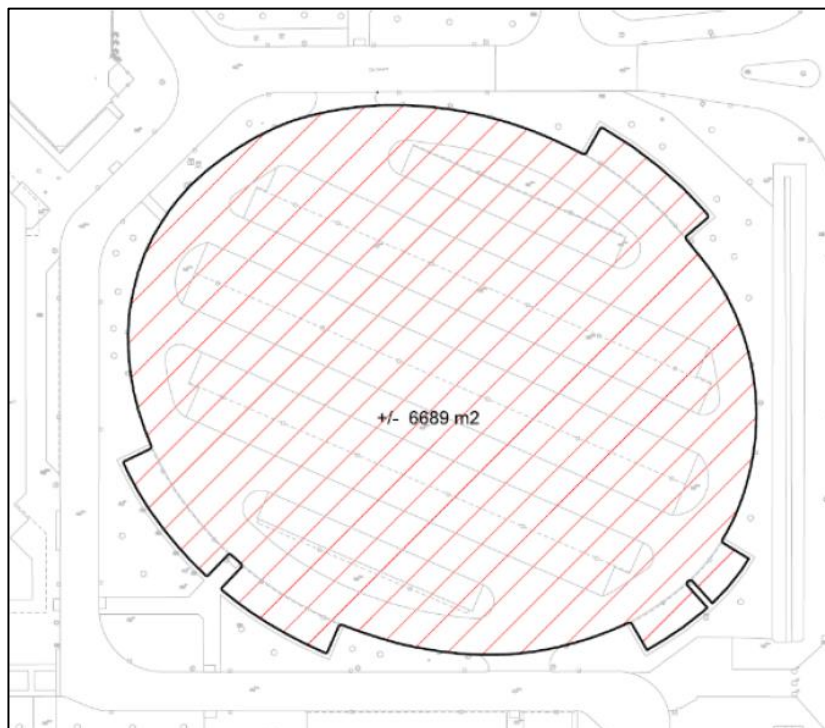
De ligging van de evenementenlocaties zijn overgenomen uit Gemeente Lelystad (2021). De foto's ter impressie van het plangebied zijn genomen door D. Pruijs tijdens het veldbezoek op 11 augustus 2021.

Overzichtskaart

Evenementenlocatie De Meent

Overzichtskaart

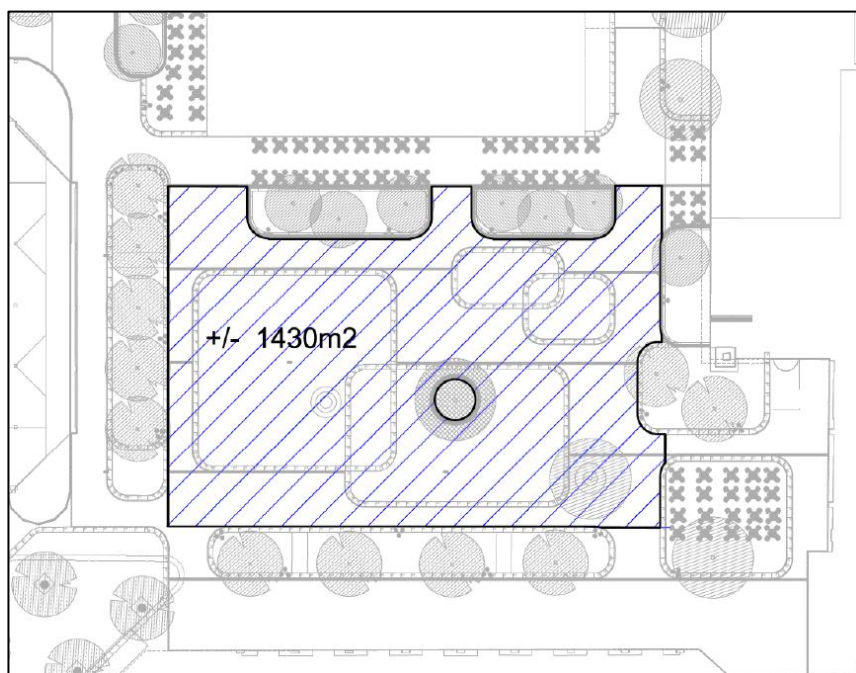

Foto's veldbezoek

Evenementenlocatie Agorahof

Overzichtskaart

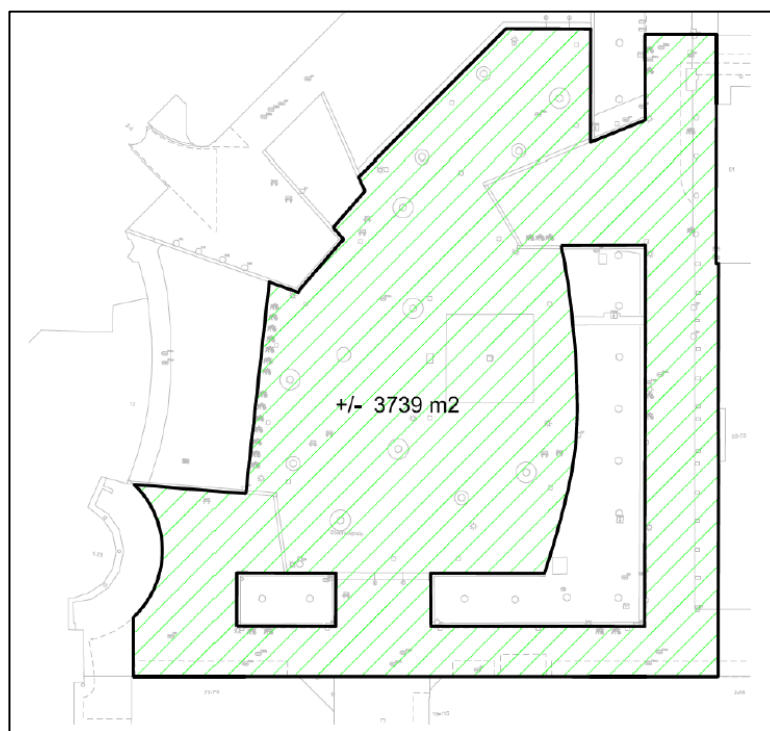

Foto's veldbezoek

Evenementenlocatie Stadhuisplein

Overzichtskaart

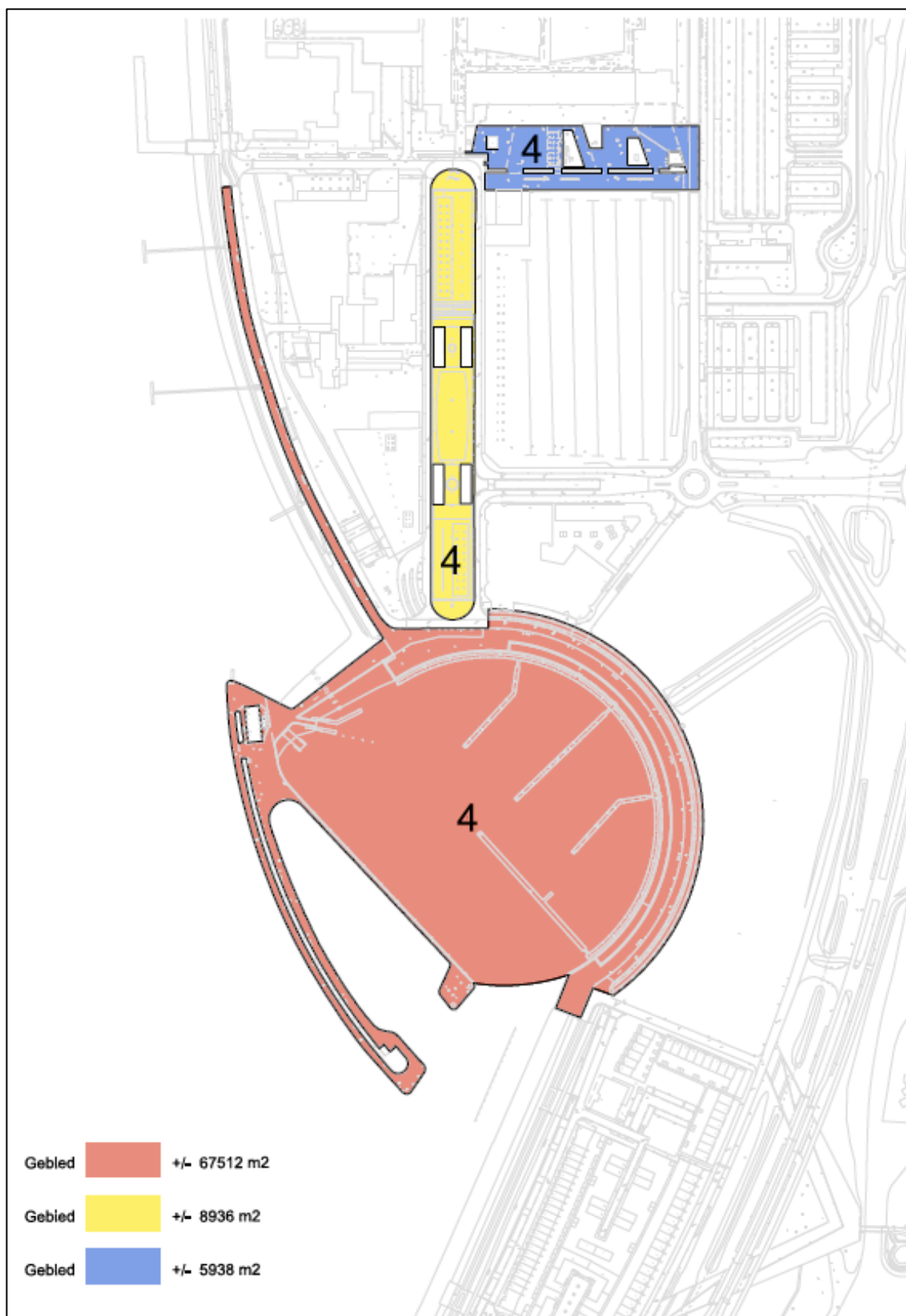

Foto's veldbezoek

Evenementenlocatie Bataviahaven

Overzichtskaart

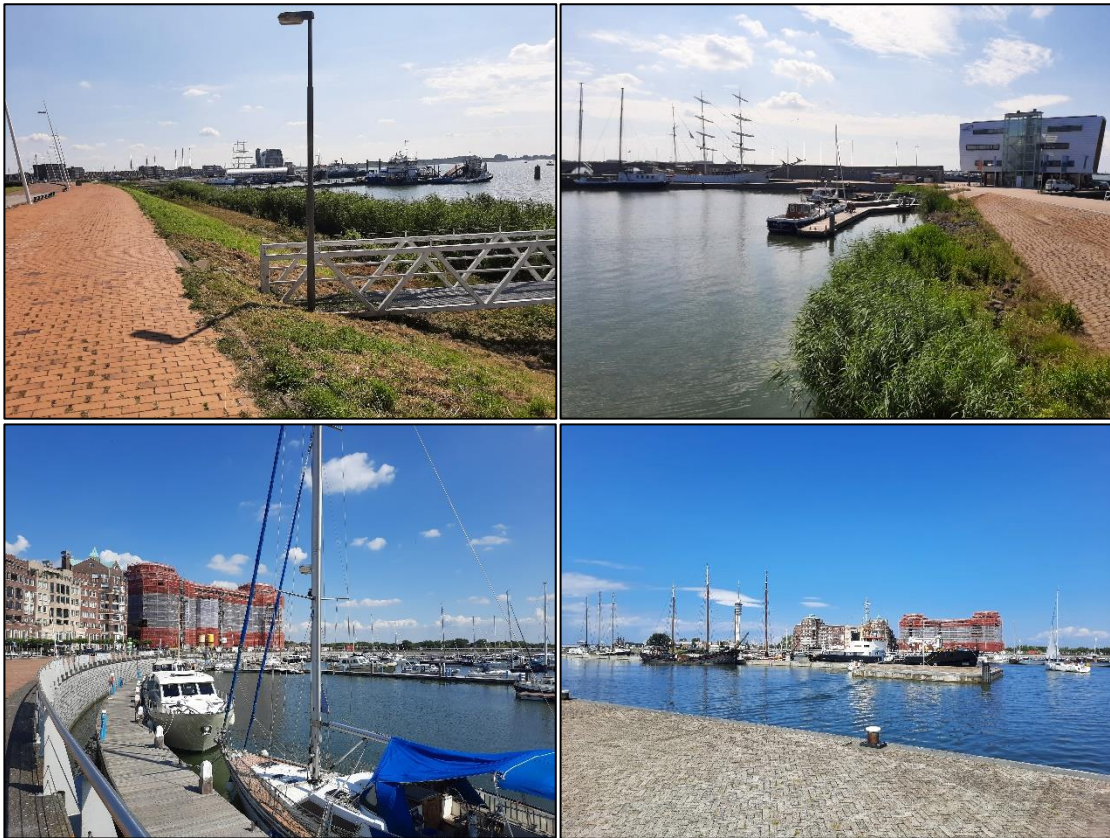
Foto's veldbezoek deelgebied Bataviaplein (blauwe arcering)

Foto's veldbezoek deelgebied Lelylaan (gele arcering)

Foto's veldbezoek deelgebied Bataviahaven (rood/bruine arcering)

Bijlage 2

Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?
A017 - Aalscholver	definitief	8000*	=	=
A193 - Vissdief	definitief	630	=	=

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?
A005 - Fuut	definitief	170	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A017 - Aalscholver	definitief	2600	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A034 - Lepelaar	definitief	2	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A043 - Grauwe gans	definitief	510	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A045 - Brandgans	definitief	160	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A050 - Smient	definitief	15600	gemiddelde	Slaap- en rustplaats	=	=
A051 - Krakeend	definitief	90	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A056 - Slobeend	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A058 - Krooneend	definitief	behoud	n.v.t.	Foerageergebied	=	=
A059 - Tafeleend	definitief	3200	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A061 - Kuifeend	definitief	18800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A062 - Toppereend	definitief	70	gemiddelde	Foerageergebied	=	=

A067 - Brilduiker	definitief	170	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A068 - Nonnetje	definitief	80	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A070 - Grote zaagbek	definitief	40	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A125 - Meekoet	definitief	4500	gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A177 - Dwergmeeuw	definitief	behoud	n.v.t.	Foerageergebied	=	=
A197 - Zwarte stern	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=

Bijlage 3

Ruimtelijke eenheden Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Overgenomen uit het beheerplan voor Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (Rijksoverheid, 2017). Voor het deel van het Natura 2000-gebied nabij Lelystad zijn alleen (niet)-broedvogelsoorten aangewezen.

Ruimtelijke eenheid	Habitattypen	Habitatsoorten	Vogels
Open water	Kranswierwateren	Meervleermuis Rivierdonderpad	Aalscholver (n) Brilduiker (n) Dwergmeeuw (n) Fuut (n) Grote zaagbek (n) Kuiifeend (n) Meerkoet (n) Nonnetje (n) Slobeend (n) Tafeleend (n) Topper (n) Visdief (b) Zwarte stern (n)
Ondiep water	-	Meervleermuis	Fuut (n) Krakeend (n) Krooneend (n) Kuiifeend (n) Lepelaar (n) Meerkoet (n) Smient (n) Tafeleend (n)
Kale of schaars begroeide gronden	-	-	Aalscholver (n) Visdief (b) Zwarte stern (n)
Oeverzone	-	Meervleermuis	Brandgans (n) Grauwe gans (n)
Moeras	-	-	Aalscholver (b) Grauwe gans (n) Lepelaar (n) Slobeend (n)
Nat grasland	-	-	Brandgans (n) Grauwe gans (n) Krakeend (n) Smient (n)

n = niet-broedvogel

b = broedvogel

Cursief = soort maakt gebruik van meerdere eenheden, ondergeschikte eenheid is cursief en wordt behandeld bij de belangrijkste ruimtelijke eenheid.